

Република Србија
Министарство финансија
Управа за трезор

Република Србија – Министарство финансија, Управа за трезор

Информације за инвеститоре - јул 2010.

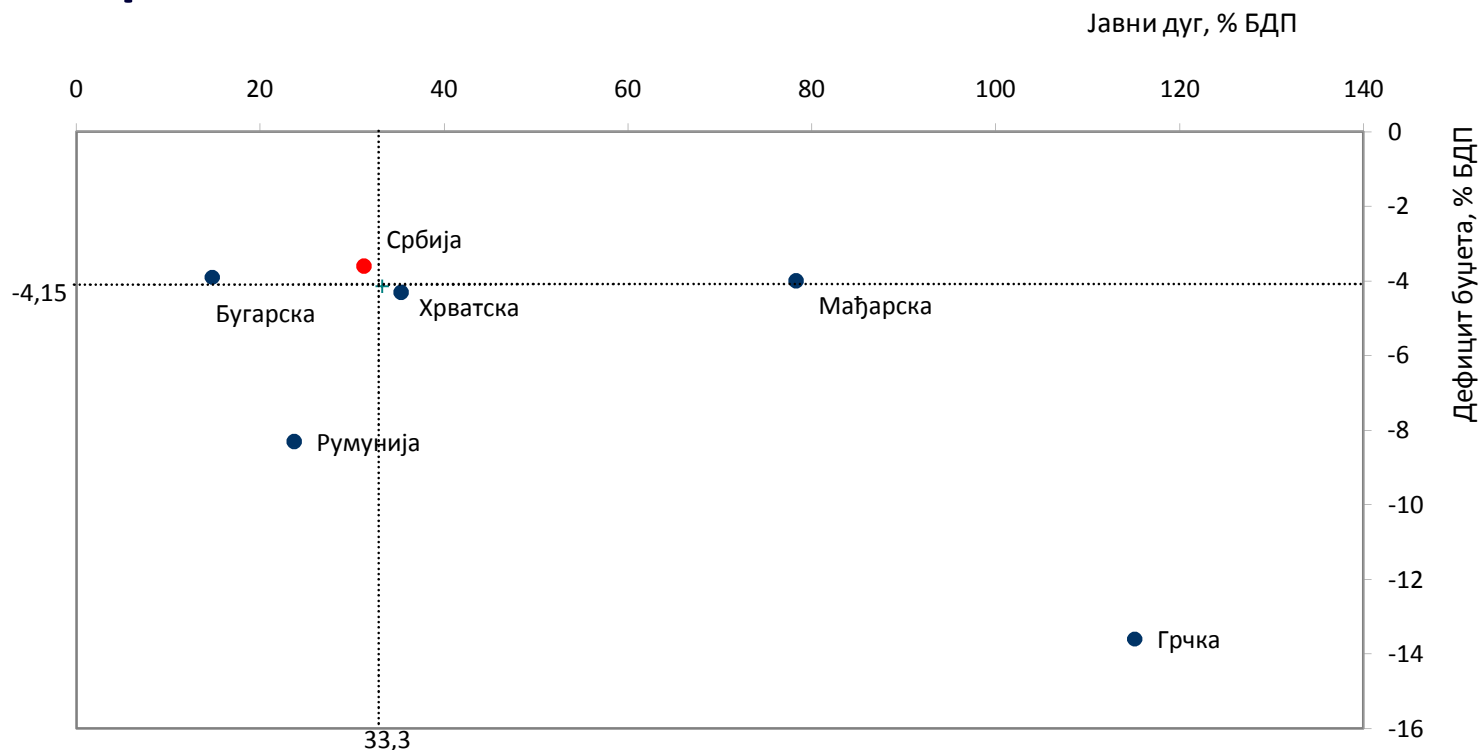

Садржај

страна 3	Макроекономски показатељи
страна 15	Опис структуре дуга
страна 19	Задуженост
страна 20	Државне хартије од вредности
страна 25	Банкарски сектор
страна 27	Стратегија управљања дугом
страна 28	Надлежности државе
страна 29	Укратко о јавном дугу Србије
страна 30	Референце

Макроекономски показатељи

Извор: Министарство финансија, Меморандум о буџету и економској и фискалној политици; Еуростат

- Током 2009. године, Србија је одржавала фискалну стабилност са буџетским дефицитом од 3,6% БДП-а и одрживим нивоом јавног дуга од 31,3% БДП-а
- Рестриктивна фискална политика на расходној страни буџета у виду замрзавања броја запослених и плата у јавном сектору, као и ефикаснија употреба буџетских средстава треба да смањи државну потрошњу у периоду 2010.-2012. године
- Дефицит буџета ће већим делом бити финансиран емитовањем динарских хартија од вредности

Макроекономски показатељи

Стандард и Пурс кредитни рејтинг

Држава	Рејтинг сувереног дуга у локалној валути (ДР/перспектива/КР)	Рејтинг сувереног дуга у девизама (ДР/перспектива/КР)	Оцена трансфера и конвертибилности
Србија	<i>BB-/Стабилан/В</i>	<i>BB-/Стабилан/В</i>	<i>BB-</i>
Румунија	<i>BBB-/Стабилан/А-3</i>	<i>BB+/Стабилан/В</i>	<i>BBB+</i>
Бугарска	<i>BBB/Стабилан/А-3</i>	<i>BBB/Стабилан/А-3</i>	<i>А</i>
Грчка	<i>BB+/Негативан/В</i>	<i>BB+/Негативан/В</i>	<i>AAA</i>
Хрватска	<i>BBB/Негативан/А-3</i>	<i>BBB/Негативан/А-3</i>	<i>А-</i>
Мађарска	<i>BBB-/Стабилан/А-3</i>	<i>BBB-/Стабилан/А-3</i>	<i>А-</i>

Стопе раста БДП-а у %

Извор: Стандард и Пурс

Држава	2009п*	2010п**	2011п**	2015п**
Србија	-3,0	1,5	3,0	5,0
Румунија	-7,1	0,8	5,1	4,1
Бугарска	-5,0	0,2	2,0	5,0
Грчка	-2,0	-2,0	-1,1	1,4
Хрватска	-5,0	0,2	2,5	3,0
Мађарска	-6,3	-0,2	3,2	3,0

Извор: ММФ

* Процена

** Пројекција

Макроекономски показатељи

Србија: главни показатељи

Главни економски показатељи (% промена година за годином)	2008	2009п*	2010п**	2011п**	2012п**
Приватна потрошња	8,3	-6,1	-0,2	2,5	4,1
Државна потрошња	4,7	-6,1	-4,2	-1,9	0,1
Инвестиције	8,4	-22,8	3,4	11,7	14,5
Извоз	13,5	-4,9	6,6	6,6	8,0

Извор: Министарство финансија, Меморандум о буџету и економској и фискалној политици

Салдо текућег рачуна платног биланса

	2008	2009п*	2010п**	2011п**	2012п**
као % БДП-а	-17,8	-6,3	-6,4	-6,4	-6,6

Извор: Министарство финансија, Меморандум о буџету и економској и фискалној политици

„Очекујемо да дефицит текућег рачуна остане на одрживом нивоу“ (ММФ, Мај 2010. године)

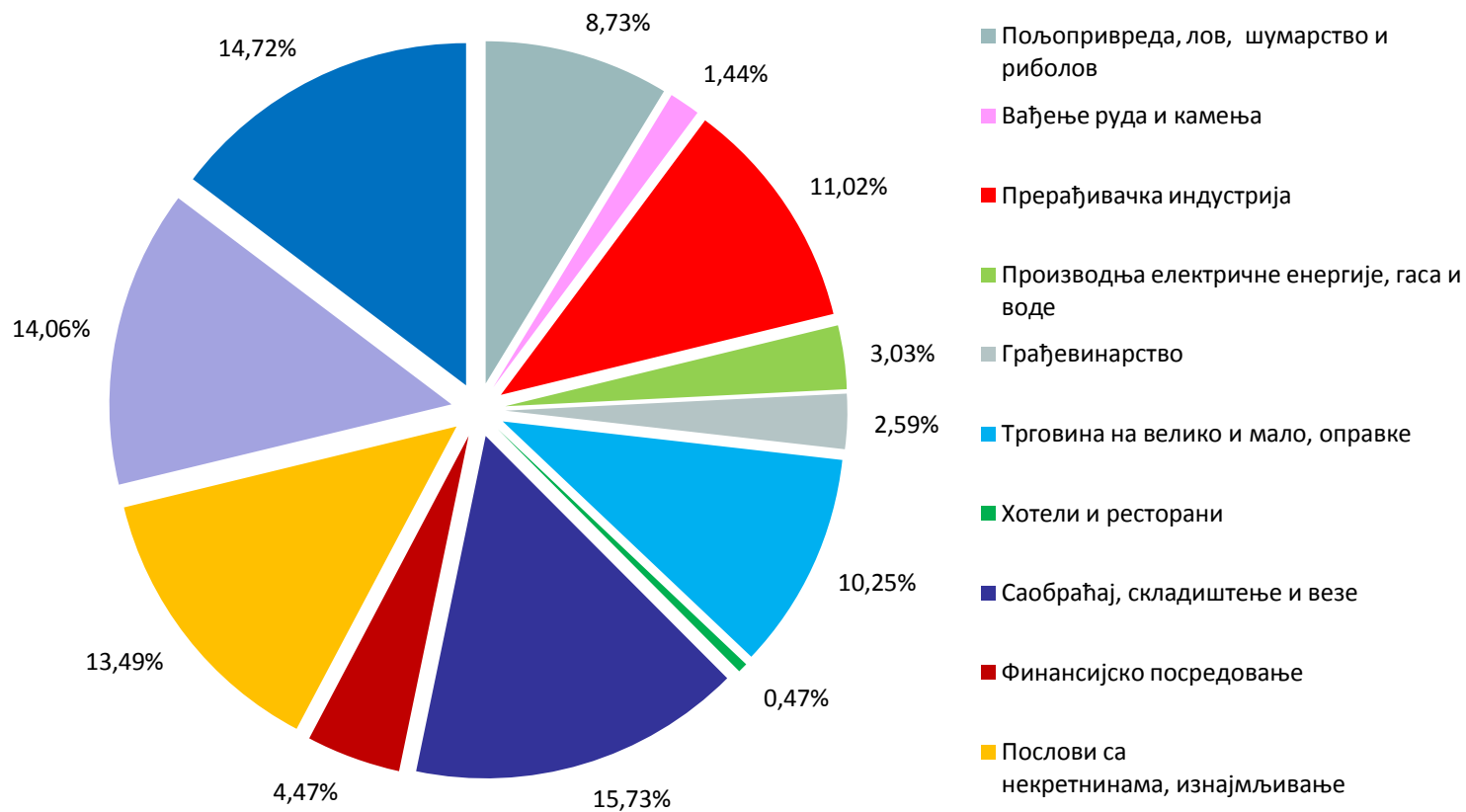
* Процена

** Пројекција

Макроекономски показатељи

Србија: Структура БДП-а (први квартал, 2010.)

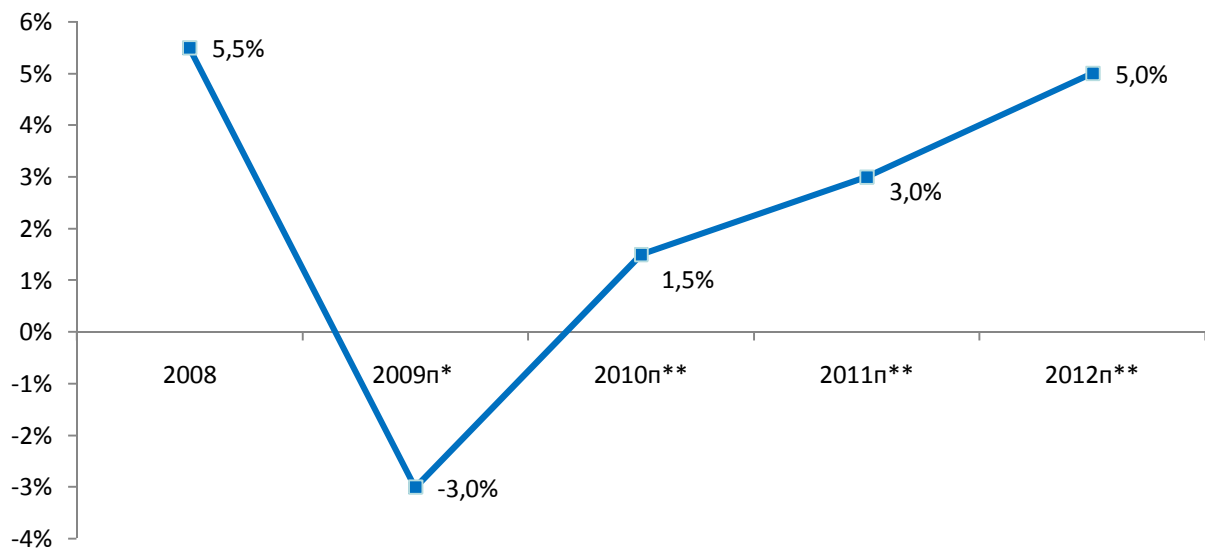

Извор: Републички завод за статистику

Макроекономски показатељи

Стопа раста БДП-а од 2008.-2012.

Извор: Министарство финансија, Меморандум о буџету и економској и фискалној политици

- У првом и другом кварталу 2009. године БДП опада по стопама од 4,1% и 4,2%, респективно, са мање негативним стопама раста у трећем и четвртном кварталу исте године
- Главна претпоставка за опоравак домаћег раста је повећање инвестиција, посебно инвестиција у фиксна средства. Пројекције раста за период 2010.-2012. се заснивају на стопи раста инвестиција од преко 10%

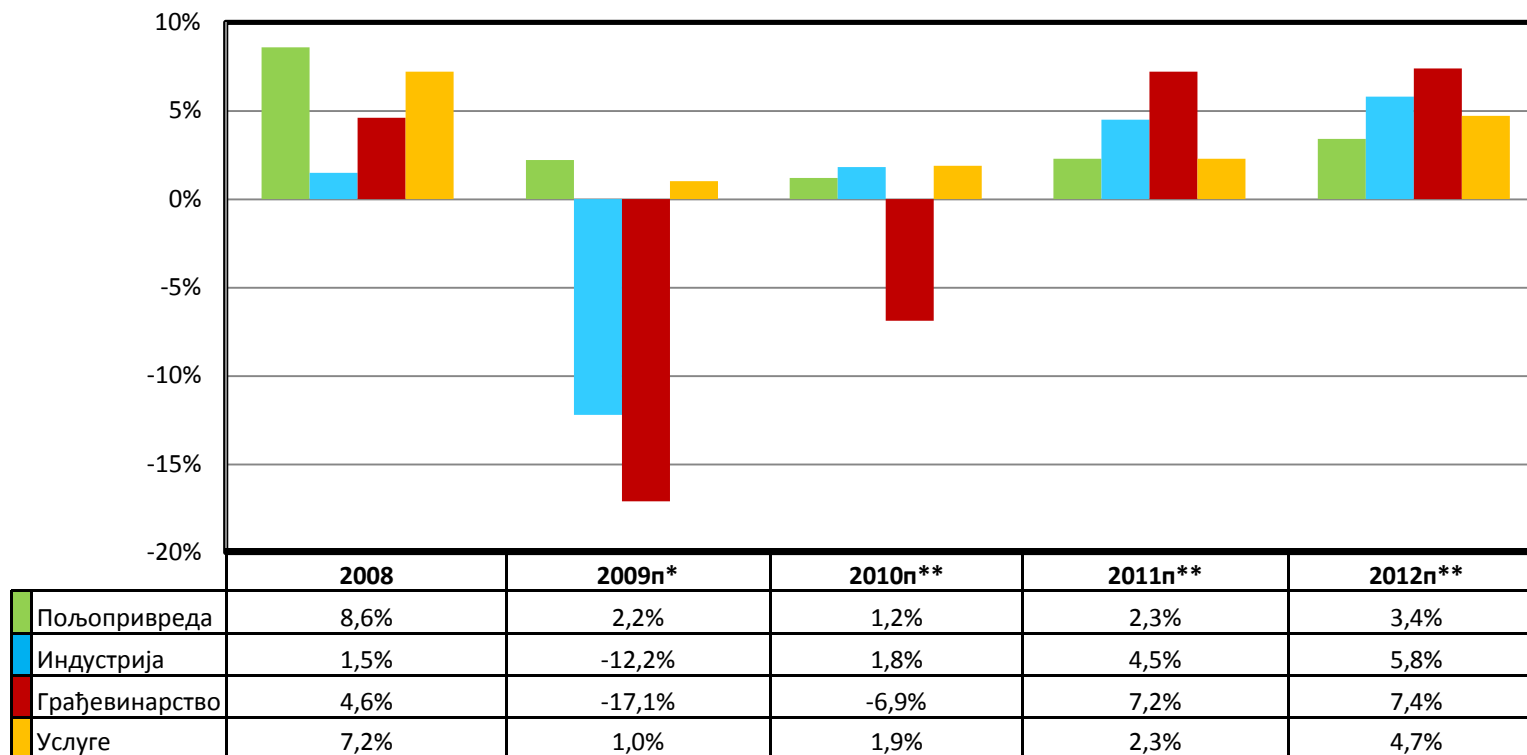
* Процена

** Пројекција

Макроекономски показатељи

Раст бруто додате вредности 2008.-2012.

Извор: Министарство финансија, Меморандум о буџету и економској и фискалној политици

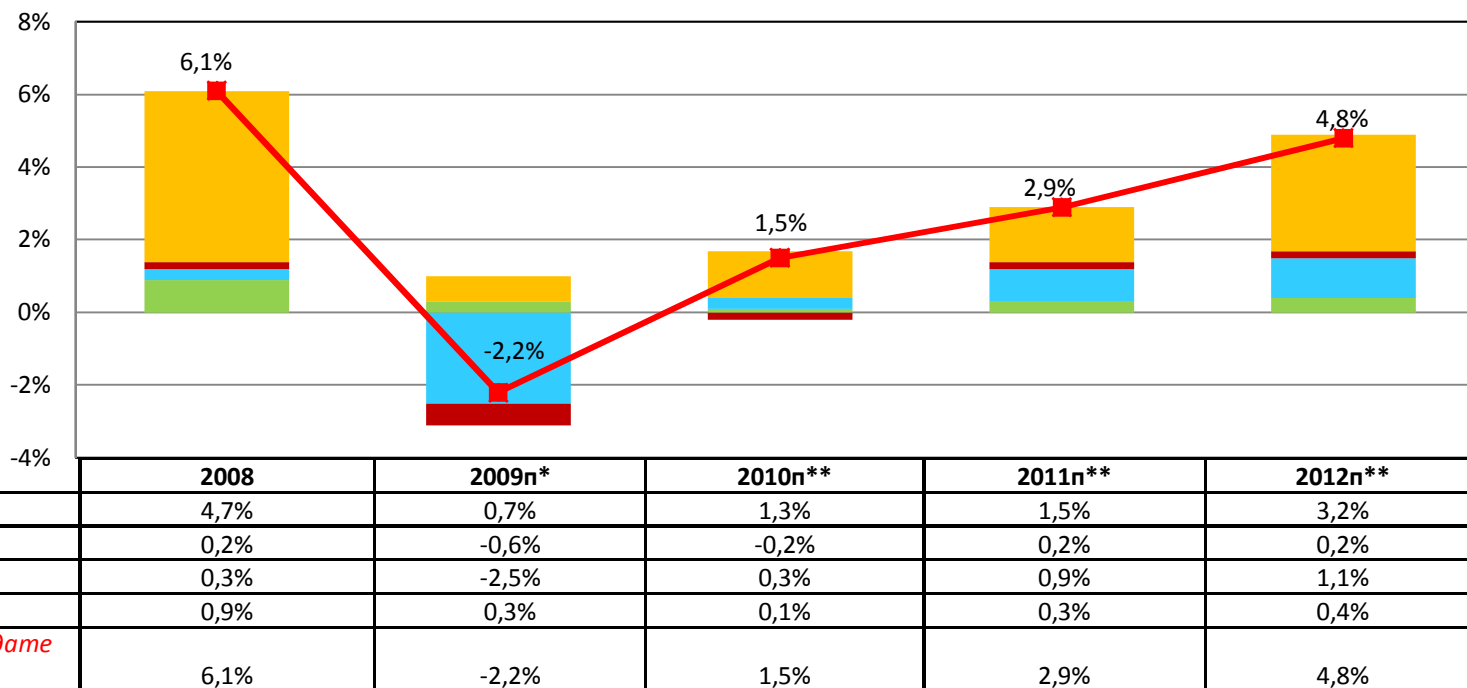
* Процена

** Пројекција

Макроекономски показатељи

Допринос расту бруто додате вредности 2008.-2012.

Извор: Министарство финансија, Меморандум о буџету и економској и фискалној политици

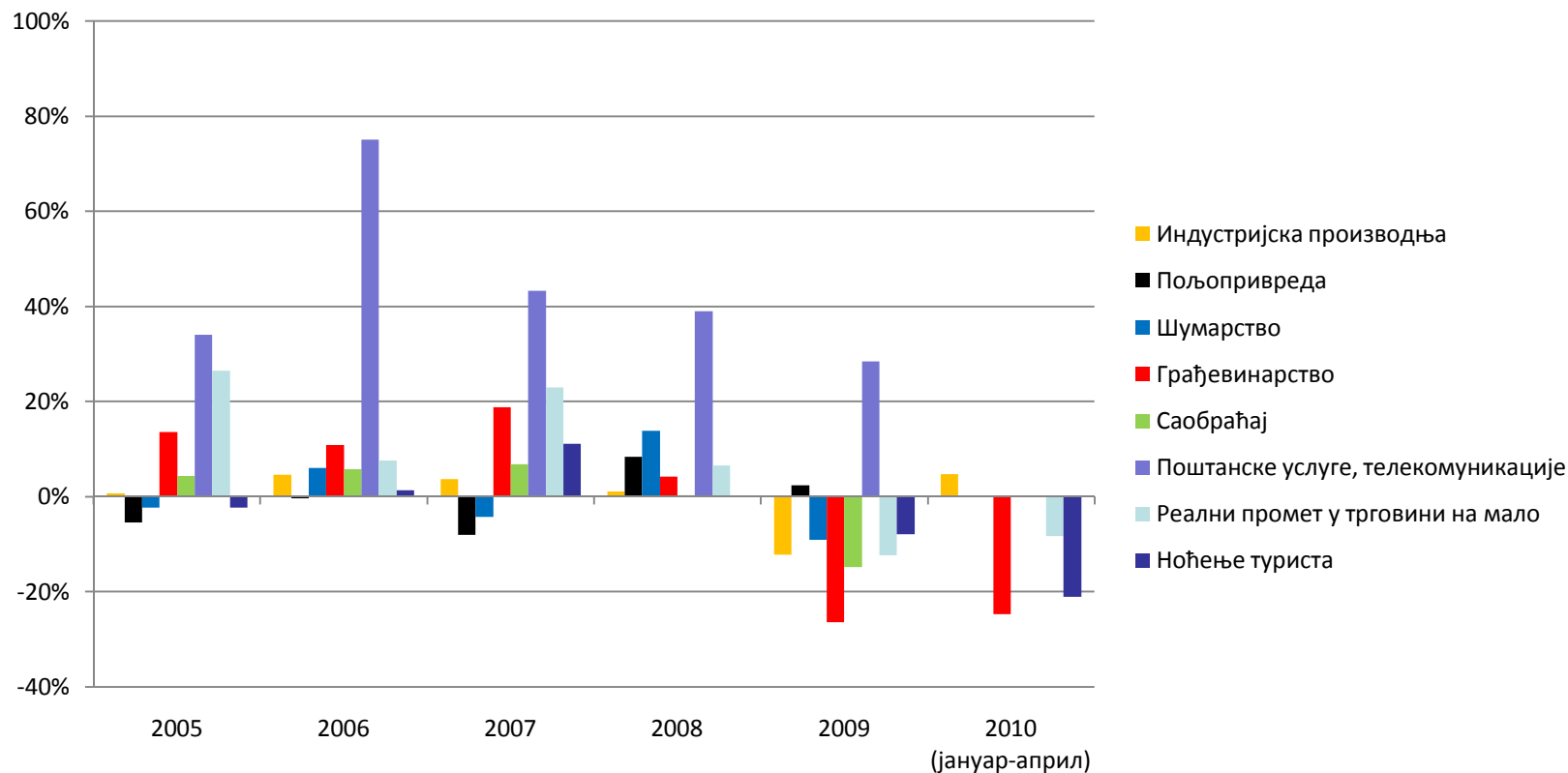
* Процена

** Пројекција

Макроекономски показатељи

Стопе раста по секторима 2005.-2010. (претходна година=100)

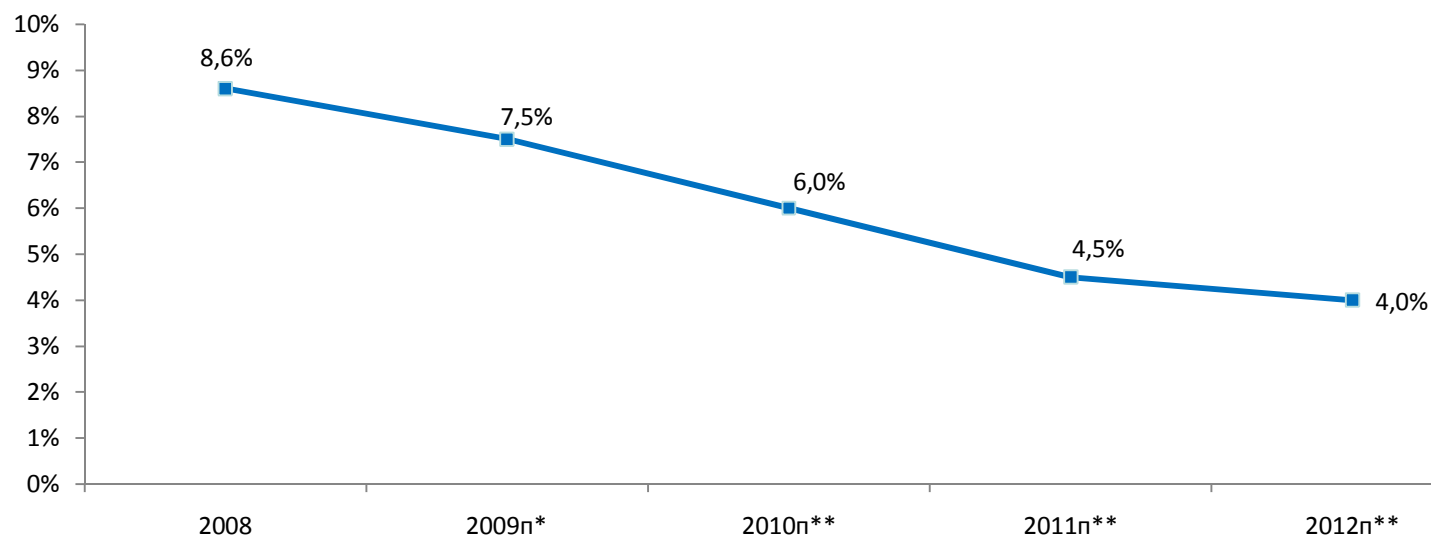

Извор: Министарство финансија, Билтен јавних финансија

Макроекономски показатељи

Инфлација на крају периода

Извор: Министарство финансија, Меморандум о буџету и економској и фискалној политици

- Инфлација опада у периоду 2008.-2010. и лакше се примењује политика циљане инфлације
- Инфлација у складу са циљаном у 2009. години, циљана на $7,2\pm 2\%$ у 2010. години
- „У добром развоју догађаја, инфлација се значајно смањила, стварајући могућност за стабилизацију раста цена у зони мањих једноцифрених бројева“, ММФ (мај 2010)

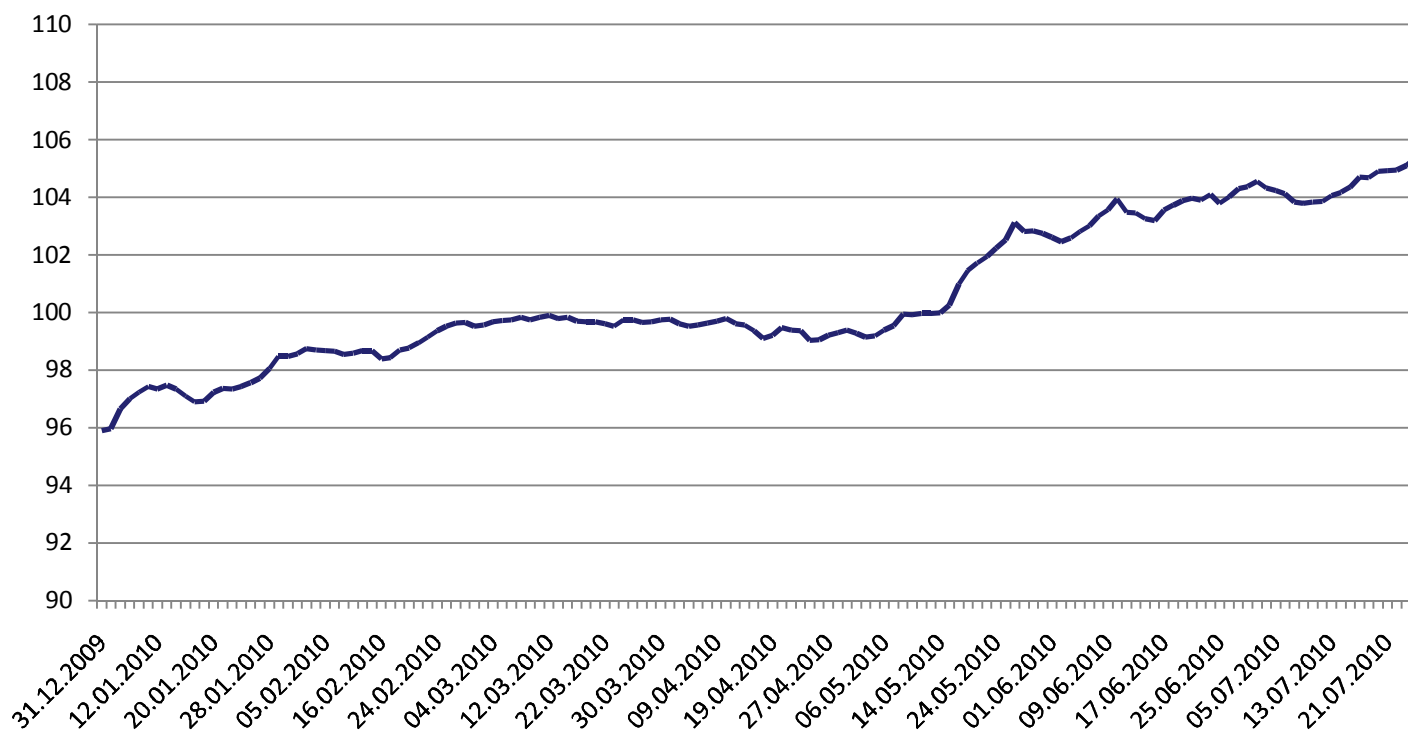
* Процена

** Пројекција

Макроекономски показатељи

Дневно кретање девизног курса RSD/EUR у периоду јануар-јул 2010.

Извор: НБС

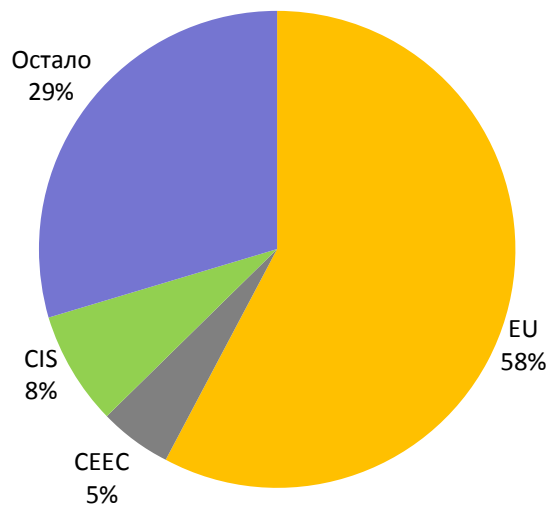

Макроекономски показатељи

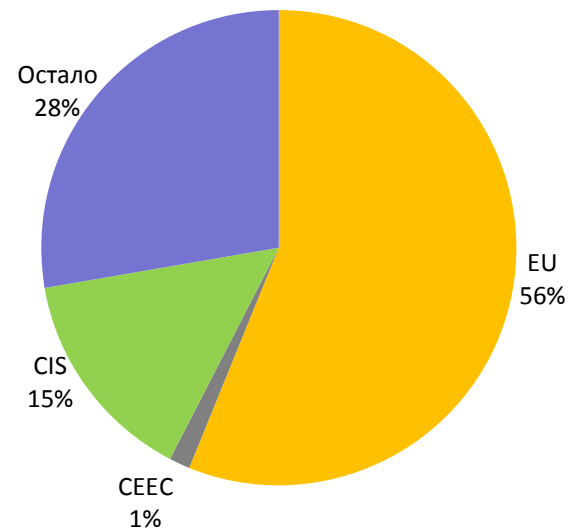
Географска дистрибуција спољне трговине (јануар-мај 2010.)

у милионима EUR	EU*	СЕЕС*	CIS*	Остало
Извоз	1.540,1	130,3	206,5	789,5
Увоз	2.668,5	67,6	700,4	1.316,5

Извоз

Увоз

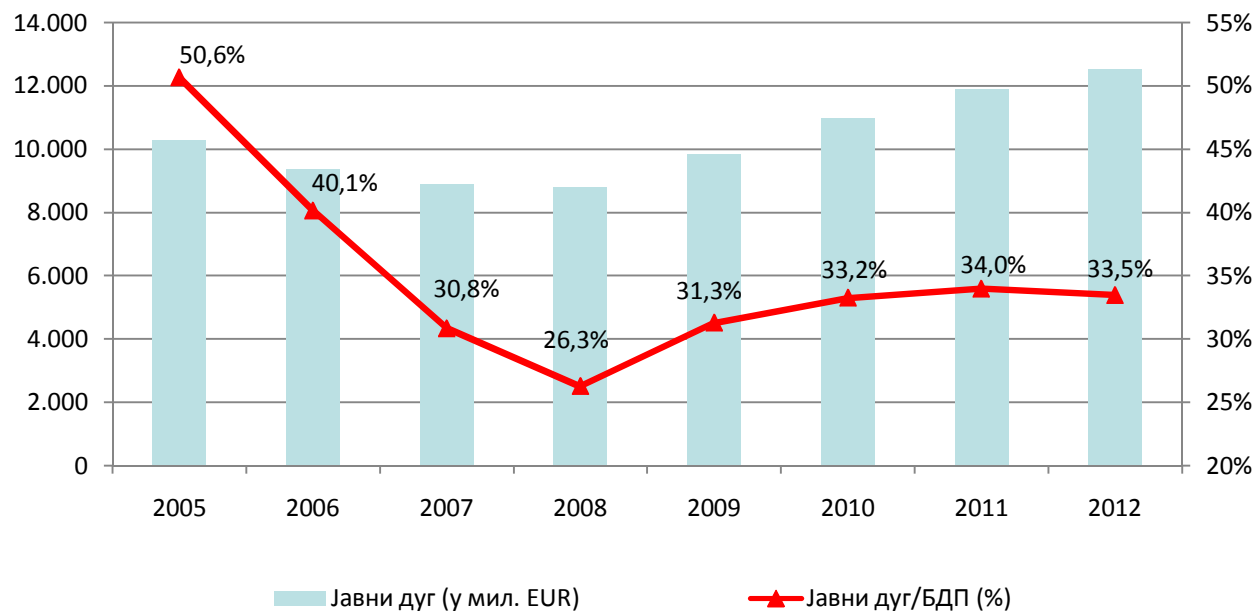
Извор: Републички завод за статистику

*EU – Европска Унија; СЕЕС – Земље централне и источне Европе; CIS – Заједница независних држава

Макроекономски показатељи

Јавни дуг и удео јавног дуга у БДП-у

Извор: Министарство финансија

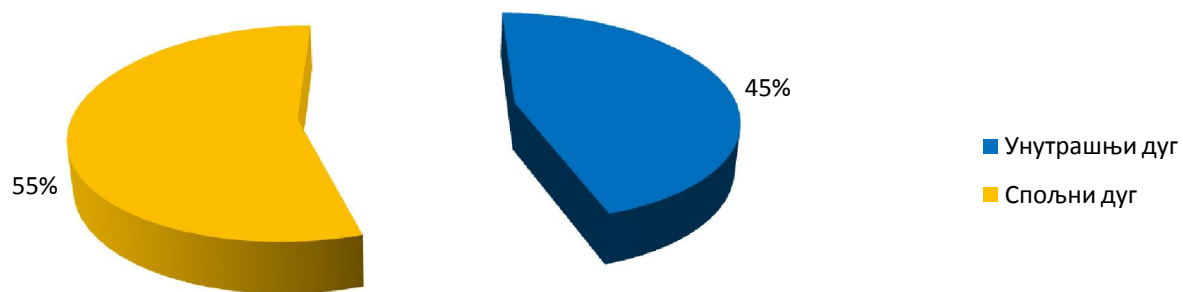
- У периоду од 2001.-2008. године, учешће јавног дуга у БДП-у опада услед повећања реалног/номиналног раста БДП-а, отписа дугова (Париски и Лондонски клуб), превремене отплате дуга (IBRD, пензије), редовне отплате дугова и реалне/номиналне апресијације динара у односу на EUR и USD током 2007. године, и прихода од приватизације који су били искоришћени за финансирање буџетског дефицита
- Након вишегодишњег смањења јавног дуга (2001.-2008.), овај тренд је промењен услед пада јавних прихода и депресијације домаће валуте

Опис структуре дуга

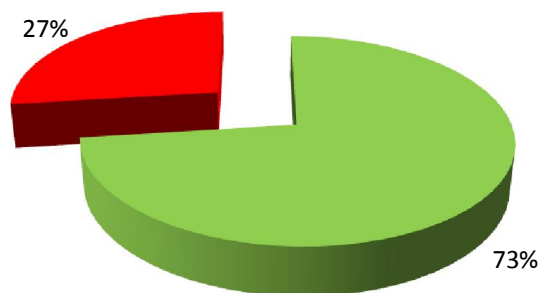
од 30.06.2010.

Однос унутрашњег и спољног дуга

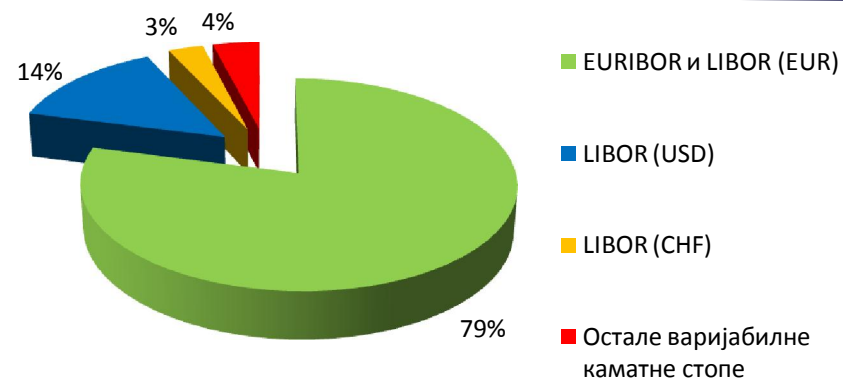
Извор: Министарство финансија

Структура дуга према каматним стопама

■ Фиксне каматне стопе ■ Варијабилне каматне стопе

Структура дуга са варијабилним каматним стопама

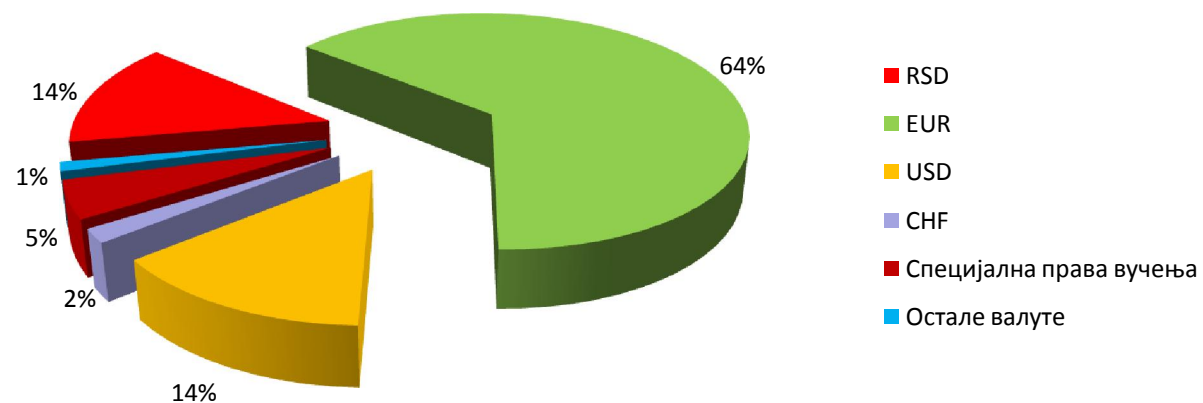

Извор: Министарство финансија

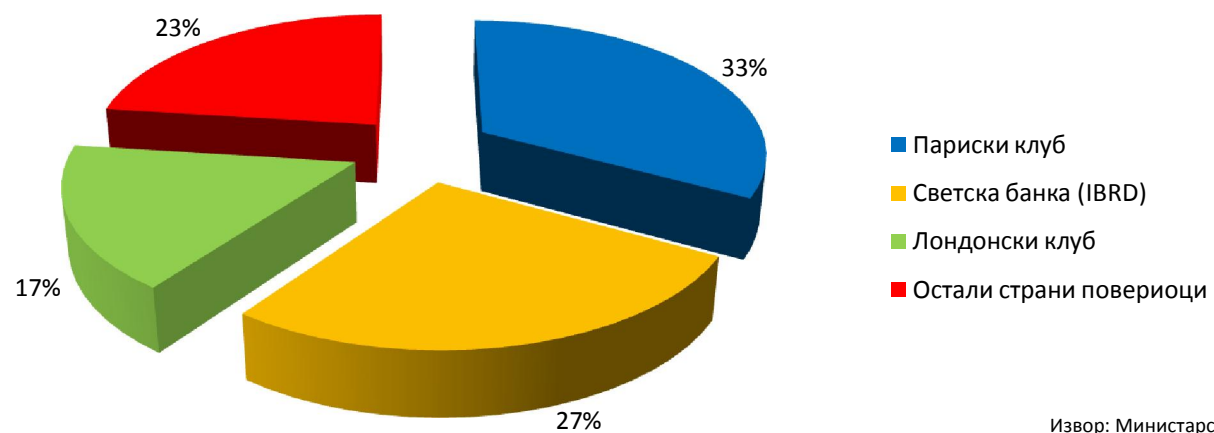
Опис структуре дуга

Валутна структура дуга (од 30.06.2010.)

Структура спољног дуга по повериоцима

Извор: Министарство финансија

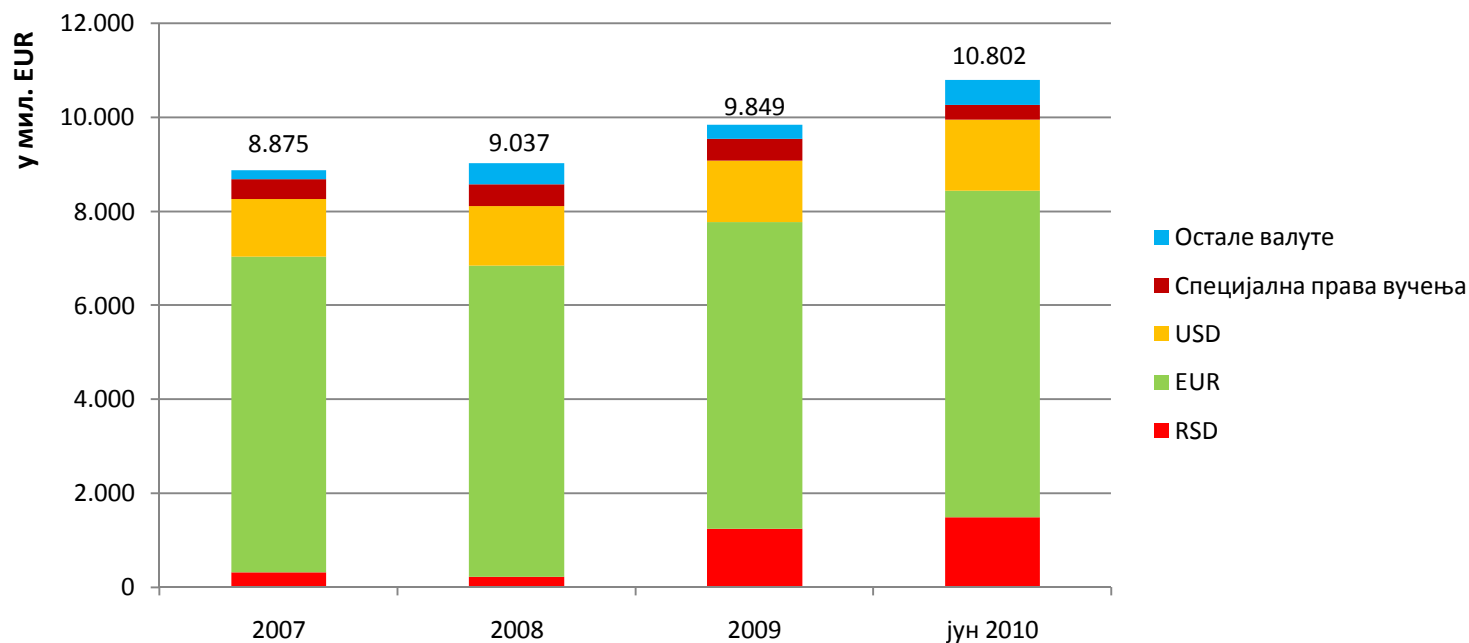

Извор: Министарство финансија

Опис структуре дуга

Промена валутне структуре дуга у периоду 2007.-2009.

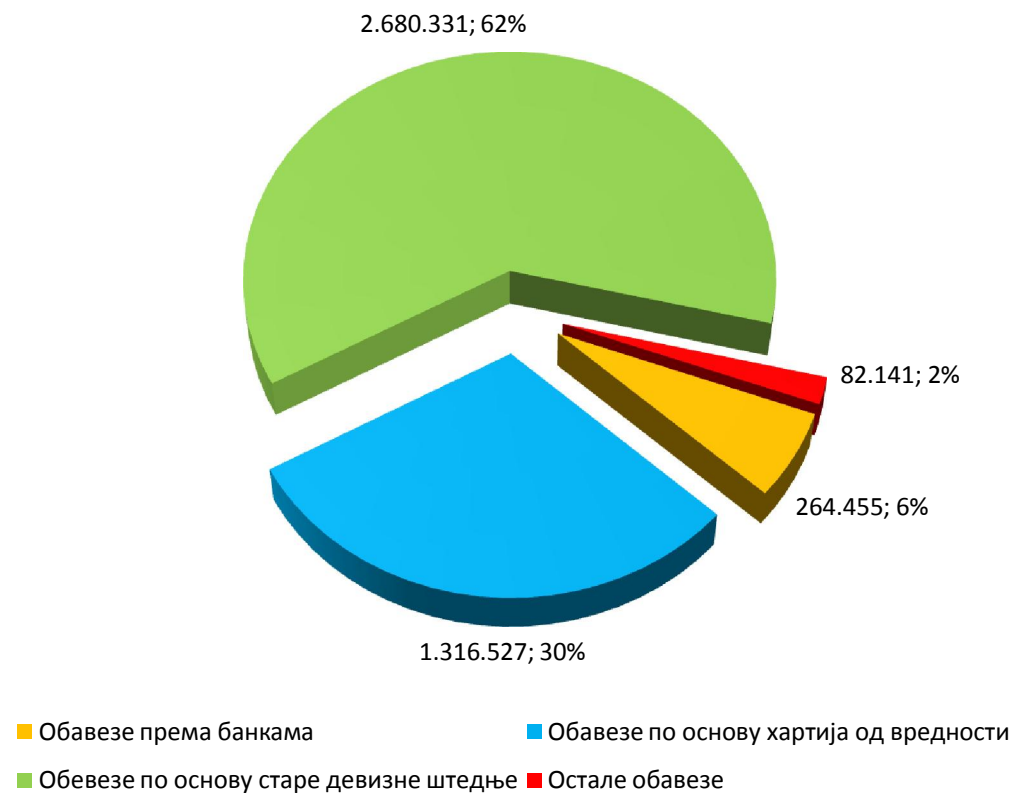
Извор: Министарство финансија

- Повећање државног дуга у домаћој валути у 2010. години позитивно ће утицати на смањење каматних стопа и смањење ризика од промене девизног курса
- Србија унапређује домаће тржиште новца и капитала путем емитовања трезорских записа са дужим роковима доспећа

Опис структуре дуга

Унутрашњи дуг у 000 EUR (од 30.06.2010.)

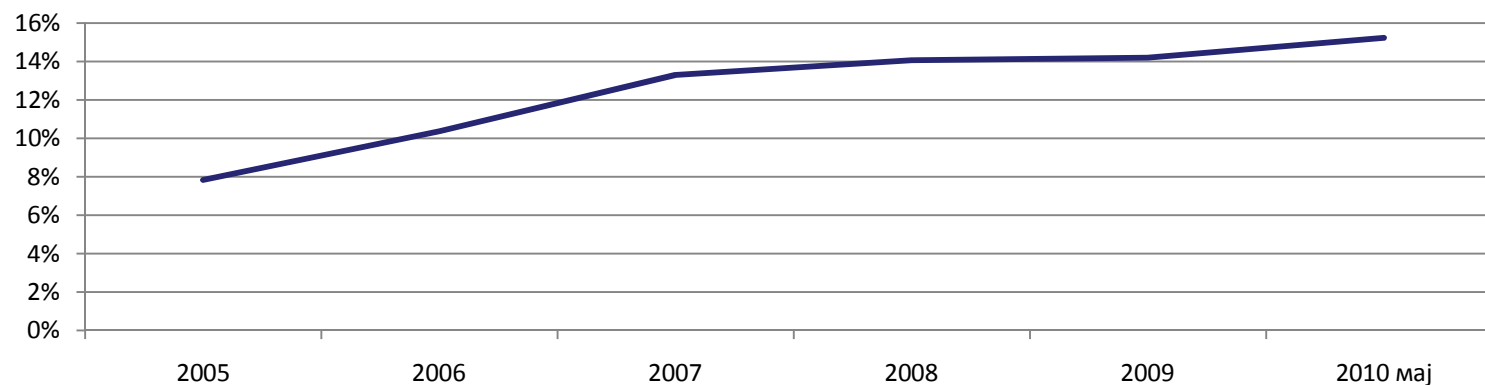
Извор: Министарство финансија

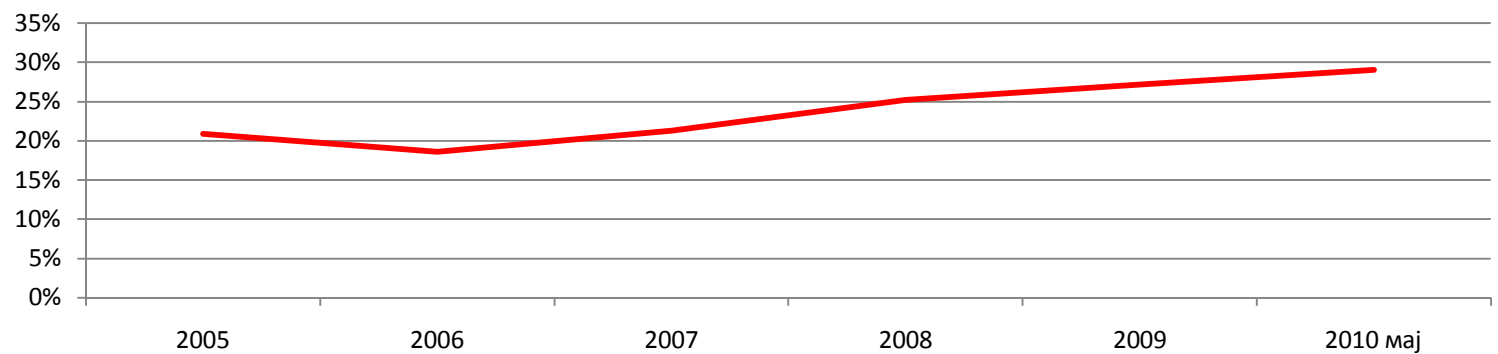
Задуженост

Задуженост домаћинства и предузећа

Дуг домаћинства, % БДП

Дуг предузећа, % БДП

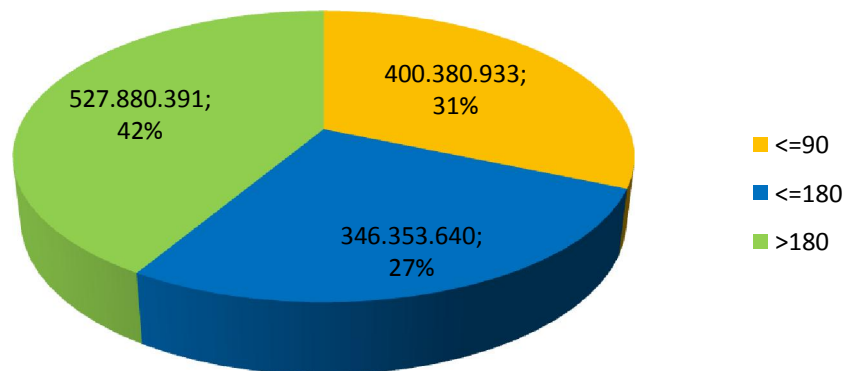
Извор: НБС

Државне хартије од вредности

Трезорски записи у домаћој валути

- **Рочност: 3, 6, 12, 18 и 24 месеца**
 - Текуће емисије – рочности 3, 6, 12, 18 (од маја 2010.), 24 (од јула 2010.) месеци
 - Пондерисана просечна рочност на трезорске записе износи 185 дана (на дан 20.06.2010.)
 - Увођење различитих рокова доспећа у складу је са планом постепеног проширења референтне криве приноса
 - Структура рочности за 1,27* милијарде евра текућих неплаћених обавеза трезорских записа

- **Аукције**
 - Редовне аукције трезорских записа од 2003. године
 - Метод јединствене цене
 - Аукције се одржавају 1-2 пута недељно (емитовање различитих рочности)
- **Секундарно тржиште**
 - Није организовано (тргује се “ОТС”**); обим трговања се објављује на сајту Трезора и НБС

*Стање трезорских записа и девизни курс RSD/EUR од 20.07.2010. године

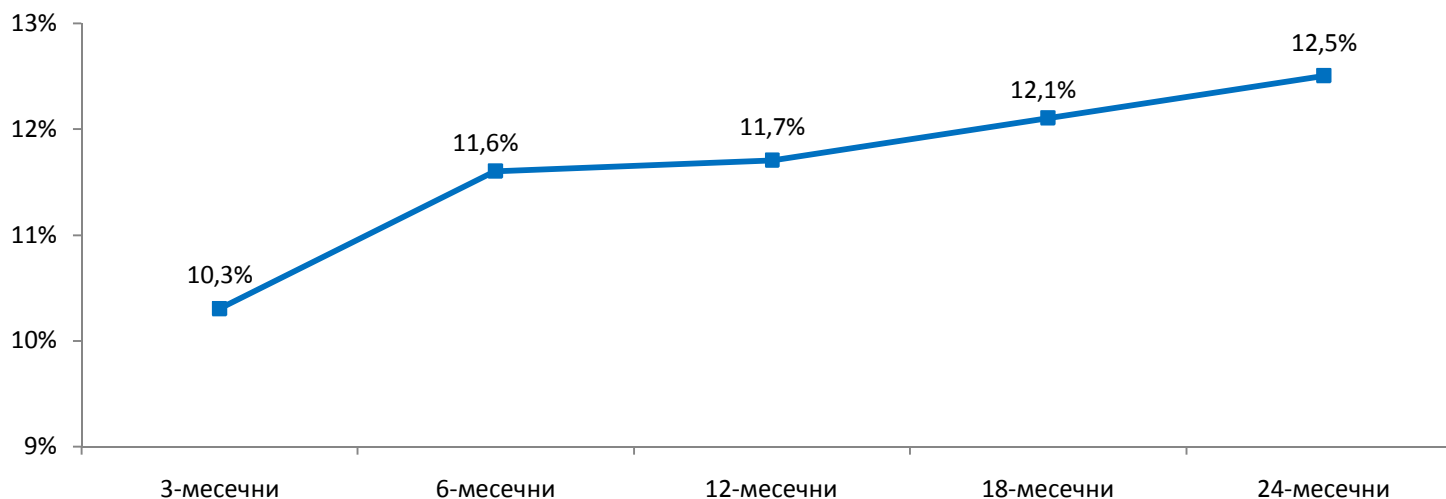
** енг. “Over the counter”

Државне хартије од вредности

Трезорски записи у домаћој валути

Крива приноса: Годишњи принос последње емитованих хартија од вредности*

Извор: Министарство финансија

- Министарство финансија посвећено је развоју локалног тржишта обвезница као главног елемента смањења степена евроизације
- Управа за јавни дуг наставиће са емитовањем 18- и 24-месечних записа током ове године и планира да прошири криву приноса на три и пет година током 2011. године

* енг. "on-the-run" хартије од вредности

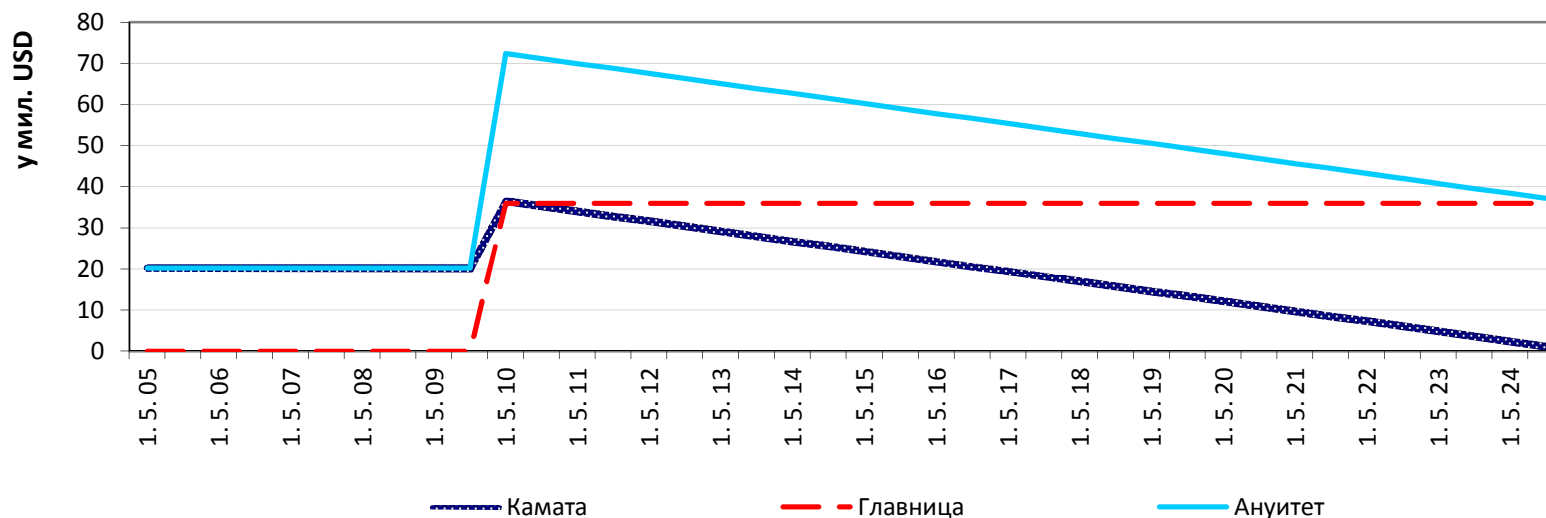

Државне хартије од вредности

Обвезнице Лондонског клуба поверилаца

- Обвезнице дуга Лондонском клубу поверилаца (1,08млд USD) котирају се на берзи у Луксембургу
- Рок доспећа: 01. новембар 2024.
- Полугодишња степ-ап купонска обвезница: важећа купонска стопа 6,75% (фиксирана)
- Од маја 2010. године почиње исплата главнице у једнаким ратама, што смањује цену отплате по константној стопи

План новчаног тока

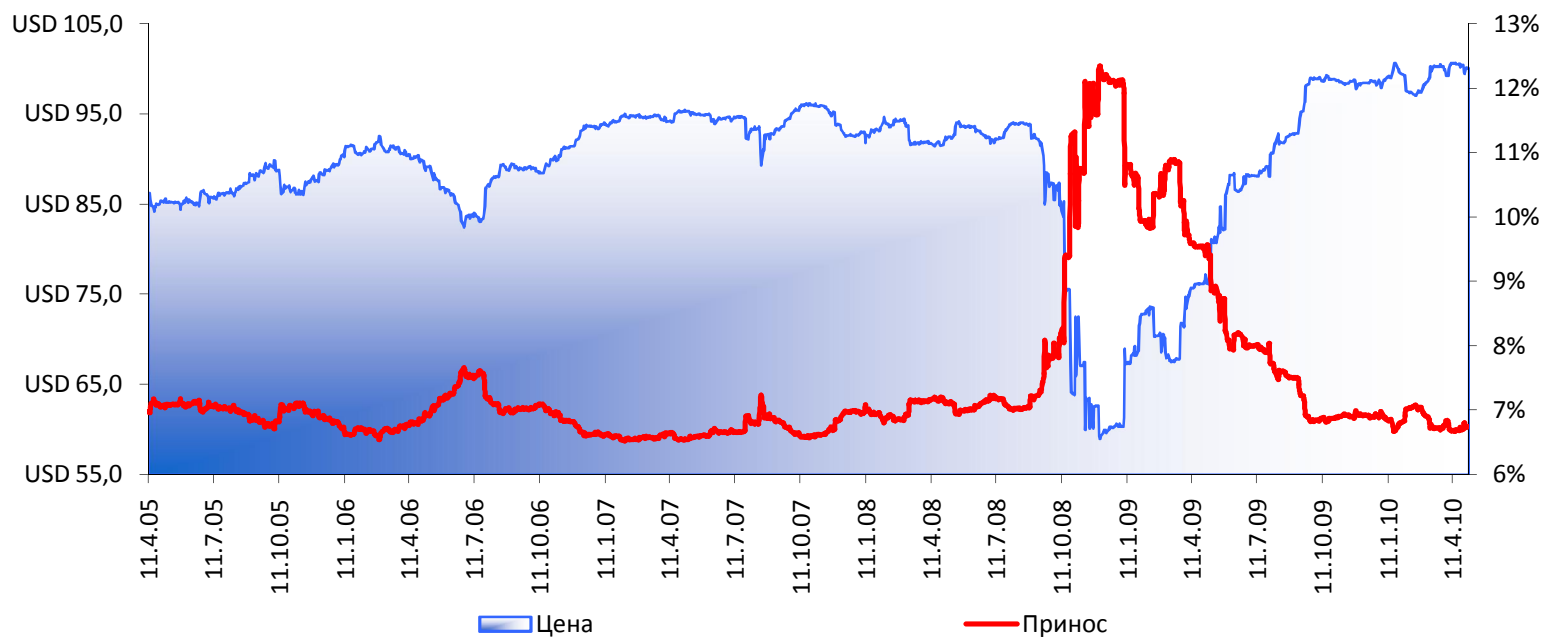
Извор: Министарство финансија

Државне хартије од вредности

Обвезнице Лондонског клуба поверилаца

- Обвезницама Лондонског клуба се не тргује редовно
- График приказује дневне цене и приносе од првог трговања

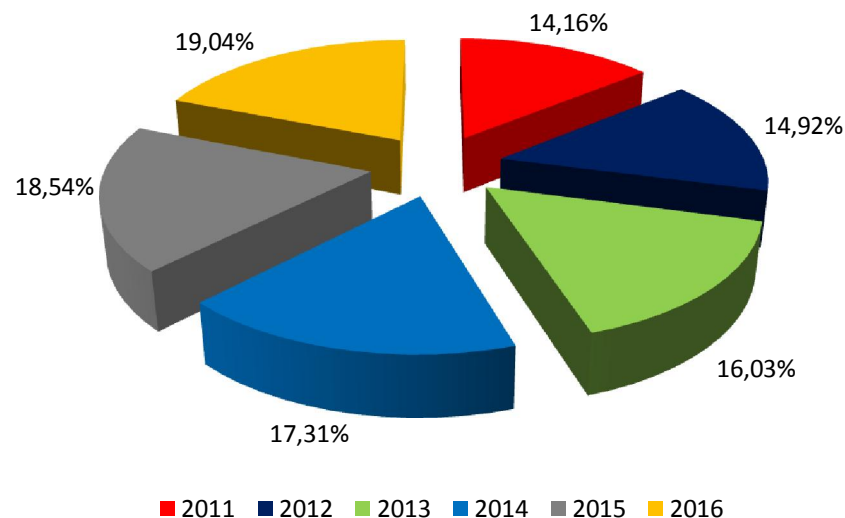
Извор: Блумберг

Државне хартије од вредности

Обвезнице старе девизне штедње

- Рочности 2002.-2016. као део програма репрограмирања дуга
- Домаће хартије од вредности деномиране у еврима без купона
- Обвезницама старе девизне штедње се тргује на београдској берзи и преко ОТС-а*
- Текућа рочност неплаћених обавеза је 3 године и 5 месеци (на дан 31.05.2010)
- Учешће серије рочности 2011.-2016. у укупној суми неплаћених обавеза од 2,7 млрд евра приказано је на графику

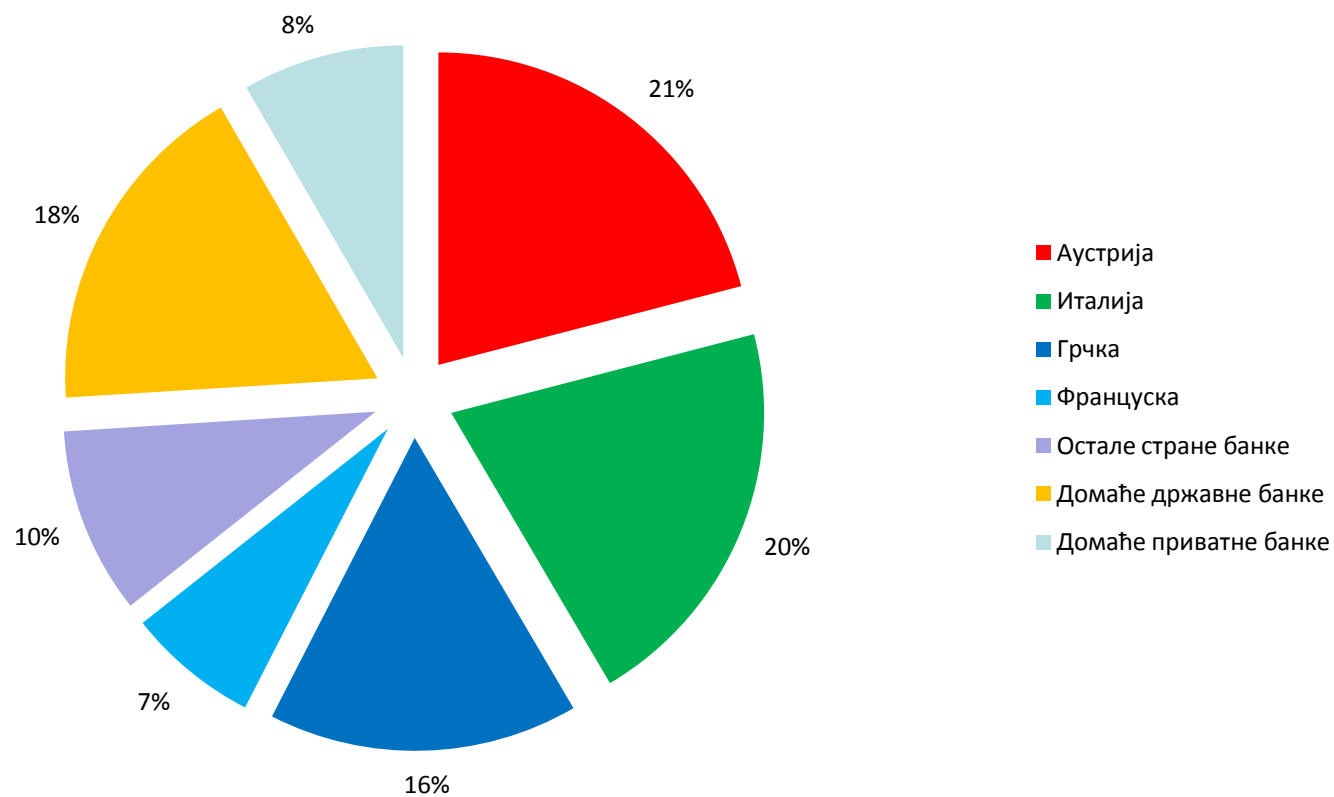
Извор: НБС

*енг. "Over the counter"

Банкарски сектор

Банкарски сектор по структури власништва

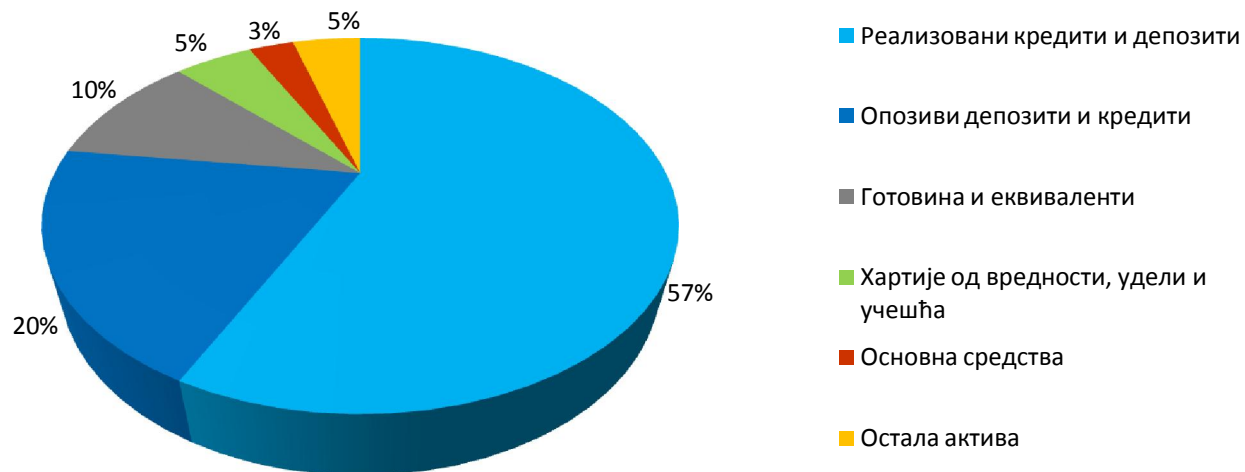

Извор: НБС

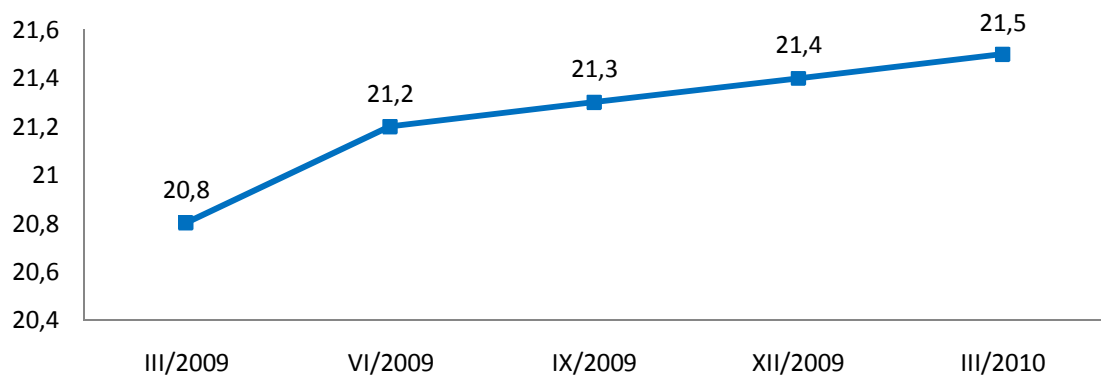
Банкарски сектор

Структура укупне aktive (од 31.03.2010.)

Коефицијент адекватности капитала у % (од 31.03.2010.)

Извор: НБС

Извор: НБС

Стратегија управљања дугом

ГЛАВНЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ ДРЖАВНОГ ЗАДУЖИВАЊА У 2010. ГОДИНИ

- Главни циљ је ефикасно и ефективно управљање дугом водећи рачуна о обезбеђивању средстава за финансирање буџетског дефицита
- Задуживање у посматраној години је одређено износом фискалног дефицита и постојећом структуром портфолија државног дуга
- Повећање удела државног дуга у домаћој валути у 2010. години позитивно ће утицати на смањење каматних стопа и смањење ризика од промене девизног курса
- Држава се активно бави унапређењем домаћег тржишта новца и тржишта капитала
- Ново задуживање се остварује у координацији са Народном банком Србије
- Ново задуживање усмерено је ка извођењу великих инфраструктурних пројеката
- Упутства за задуживање су јавно доступна и саставни су део Меморандума о буџету

Надлежности државе

- **Да ли је стратегија задуживања документ доступан јавности?**
 - Стратегија управљања дугом је јавно објављен документ
 - Стратегија је саставни део Меморандума о буџету

- **Да ли постоје извештаји о активностима и ризицима?**
 - Министарство финансија објављује Билтен јавних финансија једном месечно
 - Билтен пружа преглед активности и ризика који се односе на јавни дуг

- **Шта се дешава у случају да постоје одступања од стратегије?**
 - Стратегија управљања дугом није законски обавезујући документ

„Постигнут је напредак у нацрту законодавства о фискалној дисциплини...” (ММФ, мај 2010)

Укратко о јавном дугу Србије

1. Стабилан рејтинг: *BB-* (Стандард и Пурс, Фич)
2. Транспарентан план финансирања: стратегија задуживања је јавно доступан документ
3. Стабилне јавне финансије
4. Фискална одрживост и дисциплина
5. Одговарајућа буџетска политика у складу са кризом
6. Наставак подршке ММФ-а преко стенд-бај аранжмана
7. Релативна вредност ХоВ наспрам других држава из региона
8. Транспарентно секундарно тржиште трезорских записа и обвезница старе девизне штедње
9. Побољшан текући рачун
10. Управа за трезор и Управа за јавни дуг су одговорне финансијске институције и поуздани и доследни издаваоци дужничких ХоВ

Референце

- www.mfin.gov.rs (Република Србија, Министарство финансија)
 - www.trezor.gov.rs (Република Србија, Министарство финансија, Управа за трезор)
 - www.nbs.rs (Народна банка Србије)
 - www.stat.gov.rs (Републички завод за статистику)
 - www.epp.eurostat.ec.europa.eu (Еуростат)
 - www.imf.org (Међународни монетарни фонд)
 - www.standardandpoors.com (Стандард и Пурс, агенција за рејтинг)
 - www.bloomberg.com (Блумберг, сервис података са тржишта)
- Уколико имате додатних питања везаних за садржај ове презентације контактирајте нас путем следеће електронске адресе:

investors.info@trezor.gov.rs